

Motion till riksdagen 2019/20:3414

av **Niklas Wykman m.fl. (M)**

med anledning av skr. 2019/20:35 Riksrevisionens rapport om Tullverkets kontroll

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt hålla kvar personer som påträffats med misstänkt stöldgods, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet och ge Tullverket större befogenheter i fråga om utredningar om beslag av smuggelgods och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen konstaterar i rapporten att antalet kontroller som utförs är mycket lågt i förhållande till de stora flöden som ska övervakas, vilket ställer krav på välfungerande metoder för att hitta de kontrollobjekt som genererar störst nytta. Vidare pekar Riksrevisionen på att åtgärder för att förbättra regelverk, teknik, kompetens m.m. avseende kontrollverksamheten samt en ökad anpassningsförmåga till förändringar i omvärlden skulle kunna öka effektiviteten. Riksrevisionen gör bedömningen att Tullverkets kunskap om smuglingens omfattning är relativt låg, särskilt gällande vapen. Ett genomgående problem som Riksrevisionen lyfter är bristen på ändamålsenlig uppföljning inom underrättelseverksamheten. Exempelvis saknas möjlighet att följa inkommande tips från början till slut och därigenom avgöra i vilken utsträckning tips från olika källor genererar olika bra resultat. Det är också ett problem att det saknas en klar struktur för hur det strategiska underrättelsearbetet ska vara utformat och hur den information som tas fram ska användas vid inriktningen av kontrollverksamheten. Riksrevisionen beskriver att Tullverket i dag inte har möjlighet att stoppa exempelvis stöldgods, eller kvarhålla personen som transporterar det. I en sådan situation kan

Tullverket kontakta Polismyndigheten, men då krävs att det finns poliser i närheten som kan ingripa innan kontrollen hunnit slutföras. Riksrevisionen lyfter också att åtgärder bör vidtas för att säkerställa att särskilt prioriterade kontrolluppslag omhändertas.

I regeringens skrivelse hänvisar regeringen till myndighetens pågående och planerade arbete för att rätta till de brister som Riksrevisionen har konstaterat, anslagsförstärkningar och att regeringen även planerar straffskärpningar för vapensmuggling.

Moderaterna anser att detta inte är tillräckligt. Utförsel av stöldgods från Sverige är i dag ett omfattande och allvarligt problem. Regeringen har varit senfärdig med att vidta åtgärder för att stärka Tullverket och för att förhindra framför allt utförsel av exempelvis stöldgods och har fortfarande inte aviserat tillräckliga åtgärder för att få bukt med problemen kring vapensmuggling och utförsel av stöldgods. I dag saknar Tullverkets personal befogenhet att hindra en person eller stoppa och genomsöka ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Den uppgiften ligger i stället på polisen, som dock långt ifrån alltid finns på plats för att kunna ingripa innan t.ex. en färja har lämnat hamnen. Riksrevisionen pekar just på att åtgärder för att förbättra regelverk, teknik, kompetens m.m. avseende kontrollverksamheten skulle kunna öka effektiviteten att åtgärder bör vidtas för att öka antalet beslag. Att Tullverket ges möjlighet att stoppa och genomsöka fordon med misstänkt stöldgods skulle även möta det behov som Riksrevisionen lyfter i rekommendationer – att vidta åtgärder som säkerställer att särskilt prioriterade kontrolluppslag omhändertas.

Därför är det av stor vikt att Tullverkets tjänstemän ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods. Tullverket bör få utökade befogenheter för att bidra till ett tryggt samhälle. Utöver de akuta behoven pekar mycket på att Tullverket framöver kommer att behöva ytterligare verktyg för att bekämpa den brottslighet som blivit alltmer internationell. Det kan exempelvis röra sig om att ge Tullverket rätt att leda förundersökningar för vissa narkotika- och vapenärenden, liksom att införa särskilda jouråklagare i tullrelaterade ärenden. Därför är det angeläget att få till en samlad översyn av myndighetens möjligheter att bekämpa brott, och Riksrevisionen är tydlig med att Tullverket bör undersöka möjligheten att vidta åtgärder och förbättra både teknik och regelverk för att öka antalet beslag. Dessa åtgärder bör enligt Moderaterna omfatta utökade möjligheter att bekämpa brott genom att bl.a. kunna leda förundersökningar och ha befogenhet att genomsöka fordon med exempelvis misstänkt stöldgods. Detta skulle även kunna öka kunskapen om storleken på den illegala införseln av varor och tydliggöra rollen för det strategiska underrättelsearbetet som Riksrevisionen rekommenderar bör förbättras.

Niklas Wykman (M)

Helena Bouveng (M)

Kjell Jansson (M)

Boriana Åberg (M)

Fredrik Schulte (M)